

WYŻSZA SZKOŁA
KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO

Program studiów podyplomowych

Nazwa studiów podyplomowych: Diagnostyka, rewalidacja i terapia pedagogiczna

Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego
pl. Powstańców 1/201, 53-329 Wrocław

Poziom PRK: 7 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tryb studiów: niestacjonarny / hybrydowy / z wykorzystaniem metod kształcenia online (e-learning)

Czas trwania: 3 semestry

Liczba godzin: 630 godziny dydaktyczne

Liczba punktów ECTS: 51 ECTS

1. Opis kierunku studiów

Studia podyplomowe *Diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna* przygotowują do specjalistycznej pracy diagnostycznej, rewalidacyjnej, korekcyjno-kompensacyjnej i terapeutycznej z dziećmi oraz uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z trudnościami rozwojowymi, edukacyjnymi, trudnościami w uczeniu się czytania, pisania i matematyki oraz innymi barierami utrudniającymi pełne uczestnictwo w procesie kształcenia.

Program studiów został opracowany zgodnie z aktualnym standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonym w Załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w obszarze pedagogiki specjalnej, w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej. Standard nr 3 dotyczy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, a pedagogika korekcyjna / terapia pedagogiczna jest jednym z wyodrębnionych zakresów tego standardu.

Program realizowany jest w formie wyodrębnionych grup zajęć określonych w standardzie. Obejmuje z modułu C – przygotowanie pedagogiczne specjalne: dydaktykę specjalną, diagnostykę w pedagogice specjalnej oraz praktyki zawodowe, a także z modułu E – przygotowanie specjalistyczne w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej: przygotowanie merytoryczne, przygotowanie dydaktyczno-metodyczne oraz praktyki zawodowe.

Studia odpowiadają na rosnące zapotrzebowanie przedszkoli, szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych placówek systemu oświaty na specjalistów przygotowanych do diagnozowania potrzeb dzieci i uczniów, planowania skutecznego wsparcia, prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz realizowania działań terapeutycznych i rewalidacyjnych. Program rozwija kompetencje potrzebne w pracy z uczniami wymagającymi indywidualizacji

procesu kształcenia, specjalistycznego wsparcia oraz współpracy nauczycieli, specjalistów i rodziców.

2. Cel kształcenia

Celem studiów jest przygotowanie słuchaczy do profesjonalnego wykonywania zadań z zakresu diagnozy pedagogicznej, rewalidacji, pedagogiki korekcyjnej i terapii pedagogicznej, w szczególności do planowania, prowadzenia i ewaluowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym dla dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Absolwent uzyskuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, diagnozowanie trudności w uczeniu się, dobieranie metod i narzędzi pracy terapeutycznej, konstruowanie programów oddziaływań korekcyjnych, kompensacyjnych i rewalidacyjnych, prowadzenie zajęć wspierających rozwój poznawczy, emocjonalno-społeczny, komunikacyjny i percepcyjno-motoryczny dziecka oraz współpracę z rodziną, nauczycielami, specjalistami i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Celem kształcenia jest również przygotowanie słuchaczy do pracy w środowisku edukacji włączającej, integracyjnej i specjalnej w zakresie właściwym dla pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej oraz do wspierania dzieci i uczniów w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych i rozwojowych.

3. Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów podyplomowych *Diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna* posiada specjalistyczne przygotowanie z zakresu pedagogiki specjalnej, w szczególności pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej. Zna podstawy dydaktyki specjalnej, diagnozy pedagogicznej i diagnostyki w pedagogice specjalnej, zasady organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz metody pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Jest przygotowany do:

- diagnozowania trudności rozwojowych i edukacyjnych dzieci oraz uczniów;
- rozpoznawania indywidualnych potrzeb, możliwości i barier w funkcjonowaniu ucznia;
- planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych;
- prowadzenia innych zajęć o charakterze terapeutycznym w zakresie właściwym dla terapii pedagogicznej;

- realizowania działań rewalidacyjnych, usprawniających, korekcyjnych i kompensacyjnych;
- wspierania uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym trudnościami w czytaniu, pisaniu i uczeniu się matematyki;
- opracowywania indywidualnych i grupowych form wsparcia dziecka lub ucznia;
- współpracy z rodzicami, nauczycielami, specjalistami oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- pracy w środowisku edukacji włączającej, integracyjnej i specjalnej w zakresie oddziaływań terapeutyczno-pedagogicznych.

Absolwent uzyskuje kwalifikacje w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej, umożliwiające — zgodnie z posiadanym wykształceniem bazowym, przygotowaniem pedagogicznym oraz aktualnymi przepisami kwalifikacyjnymi — wykonywanie zadań nauczyciela terapeuty pedagogicznego, w szczególności prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym.

Ukończenie studiów z zakresu pedagogiki specjalnej, w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej, może być również uwzględniane przy ustalaniu kwalifikacji do wykonywania zadań z obszaru pedagogiki specjalnej, w tym do zajmowania stanowiska nauczyciela pedagoga specjalnego, w przypadkach przewidzianych obowiązującymi przepisami kwalifikacyjnymi.

Absolwent może wykorzystywać zdobyte kompetencje w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty, w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, placówkach integracyjnych i specjalnych, a także w innych instytucjach prowadzących działania edukacyjne, terapeutyczne, wychowawcze i wspierające dzieci, młodzież oraz ich rodziny.

Studia przygotowują do prowadzenia działań wspierających rozwój dziecka i ucznia w zakresie właściwym dla pedagogiki korekcyjnej, terapii pedagogicznej oraz oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych.

4. Adresaci studiów

Studia skierowane są do osób posiadających wykształcenie wyższe, co najmniej na poziomie studiów pierwszego stopnia, które posiadają przygotowanie pedagogiczne oraz kwalifikacje do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć, a nie posiadają przygotowania w zakresie pedagogiki specjalnej.

Kształcenie na studiach podyplomowych *Diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna* jest prowadzone w szczególności dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, wychowawców oraz

innych osób wykonujących lub planujących wykonywanie zadań nauczycielskich w systemie oświaty, które chcą uzyskać specjalistyczne przygotowanie z zakresu pedagogiki specjalnej, pedagogiki korekcyjnej i terapii pedagogicznej.

Studia są szczególnie rekomendowane osobom, które planują prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapeutycznych, wyrównawczych lub rewalidacyjnych, pracę z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, rodzinami i zespołami specjalistów.

Warunkiem udziału w studiach jest posiadanie przygotowania pedagogicznego oraz kwalifikacji nauczycielskich do nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.

5. Efekty uczenia się

Program studiów podyplomowych zapewnia osiągnięcie takich samych efektów uczenia się, jakie obowiązują w programach studiów przygotowujących do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego, w szczególności w zakresie wiedzy pedagogicznej, umiejętności metodycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych do efektywnej pracy w środowisku edukacyjnym.

Numer efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK
WIEDZA – Absolwent zna i rozumie:		
PS_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	P7S_WG
PS_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	P7S_WG
PS_W03	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w nauce oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	P7S_WK
PS_W04	zakresy pedagogiki specjalnej;	P7S_WG P7S_WK
PS_W05	koncepty rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	P7S_WG
PS_W06	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych i nauk społecznych, w szczególności zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej, oraz postulat wieloparadygmatyczności;	P7S_WG P7S_WK
PS_W07	metodologiczne założenia i zasady oraz etyczne normy projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej;	P7S_WG P7S_WK
PS_W08	zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji;	P7S_WK
PS_W09	współczesne podejście do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikające z niego nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca;	P7S_WK

PS_W10	system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego;	P7S_WG
PS_W11	organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć;	P7S_WG
PS_W12	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	P7S_WG
PS_W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narzędem mowy;	P7S_WG
PS_W14	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	P7S_WK
PS_W15	zasady udzielania pierwszej pomocy;	P7S_WK
PS_W16	zasady ochrony własności intelektualnej.	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI – Absolwent potrafi:		
PS_U01	wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych;	P7S_UW
PS_U02	rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	P7S_UW
PS_U03	rozdzielać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie pedagogiki, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie wybranego zakresu pedagogiki specjalnej;	P7S_UW P7S_UK P7S_UO
PS_U04	diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów;	P7S_UW P7S_UO
PS_U05	wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_UW P7S_UO
PS_U06	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji;	P7S_UW P7S_UK
PS_U07	prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć;	P7S_UK P7S_UO
PS_U08	wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_UO
PS_U09	pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów;	P7S_UK P7S_UO
PS_U10	analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych;	P7S_UU
PS_U11	projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	P7S_UO
PS_U12	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną terminologią;	P7S_UK
PS_U13	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	P7S_UK
PS_U14	udzielać pierwszej pomocy;	P7S_UW

PS_U15	współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych;	P7S_UK P7S_UO
PS_U16	samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii;	P7S_UU
PS_U17	twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać.	P7S_UW P7S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – Absolwent jest gotów do:		
PS_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	P7S_KR
PS_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7S_KO
PS_K03	komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne;	P7S_KO
PS_K04	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	P7S_KO
PS_K05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tych środowisk;	P7S_KO
PS_K06	działania na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;	P7S_KR
PS_K07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	P7S_KR
PS_K08	doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze.	P7S_KK

6. Ramowy plan studiów

Lp.	Wykaz zajęć	Liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne/Liczba punktów ECTS	Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość/Liczba punktów ECTS	Liczba godzin zajęć/Liczba punktów ECTS
C. Kształcenie kierunkowe				
C.5. Dydaktyka specjalna				
1	Dydaktyka specjalna	15/2		30/4
C.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej				
2	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	20/2,6	-	30/4
C.7. Praktyki zawodowe				
3	Praktyki zawodowe	60/4	-	60/4
E. Przygotowanie w poszczególnych zakresach pedagogiki specjalnej:				
E.K. Pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna)				
E.1K. Przygotowanie merytoryczne – min. 240h/20ects				
4	Pedagogika specjalna	7/0,7	-	20/2
5	Subdyscypliny pedagogiki specjalnej	10/1	-	20/2

6	Podstawowe regulacje prawne	-	-	10/1
7	Elementy psychologii klinicznej i psychopatologii	8/0,8	-	20/2
8	Diagnostyka psychopedagogiczna	8/0,8	-	20/2
9.	Podstawy pedagogiki korekcyjnej	10/1	20/2	20/2
10.	Wprowadzenie do logopedii	-	-	20/2
11.	Wybrane zagadnienia z psychologii wychowawczej, klinicznej i rozwojowej	10/0,7	28/2	28/2
12.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	12/1	24/2	24/2
13.	Specyfika pracy z dzieckiem z chorobą przewlekłą	-	14/1	14/1
14.	Specyfika pracy z uczniem z autyzmem i zespołem Aspergera	-	14/1	14/1
15.	Organizacja procesu terapeutycznego	20/1,3	30/2	30/2
E.2K. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne min. 150h/12ects				
16.	Diagnoza pedagogiczna	8/0,5	-	16/1
17.	Metodyka zajęć rewalidacyjnych	16/1,1	28/2	28/2
18.	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z zaburzeniami rozwoju ruchowego	12/1,1	-	21/2
19.	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania	15/1,2	-	25/2
20.	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki	14/1,4	-	20/2
21.	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną	6/0,6	-	10/1
22.	Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową	10/0,6	-	16/1
23.	Warsztat pracy terapeuty pedagogicznego	14/1	-	14/1

E.3K. Praktyki zawodowe				
24	Praktyki zawodowe	120/6	-	120/6
Razem		395/29,4	158/12	630/51

Kształcenie na studiach podyplomowych *Diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna* przygotowuje do wykonywania zadań z zakresu pedagogiki specjalnej, w szczególności pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej), diagnozy pedagogicznej, rewalidacji oraz prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i innych zajęć o charakterze terapeutycznym. Program obejmuje zajęcia realizowane w ramach grup zajęć C i E, zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonym w Załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

W ramach grupy zajęć C – przygotowanie pedagogiczne specjalne realizowane są zajęcia:

- C.5. Dydaktyka specjalna (30 godzin, 4 ECTS),
- C.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej (30 godzin, 4 ECTS),
- C.7. Praktyki zawodowe (60 godzin, 4 ECTS).

Zajęcia te ukierunkowane są na rozwijanie kompetencji dydaktycznych i diagnostycznych niezbędnych do pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, w szczególności z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną, w tym planowania i prowadzenia zajęć, rozpoznawania potrzeb rozwojowych oraz współpracy z zespołem specjalistów.

W ramach grupy zajęć E.K – Pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna) realizowane jest przygotowanie specjalistyczne obejmujące:

- E.1K. Przygotowanie merytoryczne (240 godzin, 21 ECTS),
- E.2K. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne (150 godziny, 12 ECTS),
- E.3K. Praktyki zawodowe (120 godzin, 6 ECTS).

Treści kształcenia w module E.1K – Przygotowanie merytoryczne obejmują zagadnienia stanowiące podstawę rozumienia funkcjonowania dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym podstawy pedagogiki specjalnej, subdyscypliny pedagogiki specjalnej, podstawowe regulacje prawne, elementy psychologii klinicznej i psychopatologii, diagnostykę psychopedagogiczną, podstawy pedagogiki korekcyjnej, wybrane zagadnienia psychologii wychowawczej, klinicznej i rozwojowej, pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz organizację procesu terapeutycznego. Moduł ten przygotowuje słuchaczy do rozpoznawania trudności rozwojowych i edukacyjnych, rozumienia ich uwarunkowań oraz planowania adekwatnych form wsparcia.

Treści kształcenia w module E.2K – Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne koncentrują się na rozwijaniu praktycznych umiejętności diagnozowania, planowania, organizowania i prowadzenia zajęć terapeutycznych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych. Moduł obejmuje w szczególności diagnozę pedagogiczną, metodykę zajęć rewalidacyjnych, metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z zaburzeniami rozwoju ruchowego, ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania, pisania i matematyki, a także z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną, słuchową i wzrokową. Ważnym elementem przygotowania jest również warsztat pracy terapeuty pedagogicznego, ukierunkowany na dobór metod, narzędzi, technik i form pracy dostosowanych do indywidualnych potrzeb dziecka lub ucznia.

Praktyki zawodowe realizowane w ramach C.7 i E.3K obejmują łącznie 180 godzin i służą konfrontowaniu zdobytej wiedzy z praktyką pedagogiczną, diagnostyczną i terapeutyczną. Ich celem jest przygotowanie słuchaczy do prowadzenia obserwacji, rozpoznawania potrzeb uczniów, planowania i realizowania działań wspierających, a także dokumentowania i ewaluowania efektów pracy terapeutyczno-pedagogicznej.

Program studiów zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się właściwych dla kształcenia w zakresie pedagogiki specjalnej, w szczególności pedagogiki korekcyjnej/terapii pedagogicznej. Przygotowuje słuchaczy do prowadzenia diagnozy pedagogicznej, działań rewalidacyjnych, korekcyjnych, kompensacyjnych i terapeutycznych oraz do wspierania rozwoju dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolach, szkołach, placówkach systemu oświaty i poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Program studiów zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się odpowiadających efektom określonym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie pedagogiki korekcyjnej/terapii pedagogicznej.

Studia obejmują zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS, co odpowiada profilowi praktycznemu kształcenia.

Liczba punktów ECTS możliwych do uzyskania w ramach zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie przekracza 25% ogólnej liczby punktów ECTS. Praktyki zawodowe realizowane są wyłącznie w formie bezpośredniej i nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

7. Organizacja zajęć

Zajęcia w ramach studiów podyplomowych *Diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna* realizowane są w formie hybrydowej, obejmującej zajęcia stacjonarne oraz zajęcia prowadzone

z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (online). Przyjęta organizacja kształcenia jest zgodna ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela oraz przepisami określającymi dopuszczalny zakres kształcenia zdalnego.

Zajęcia o charakterze praktycznym, warsztatowym oraz metodycznym realizowane są w większości w formie stacjonarnej. Forma ta umożliwia:

- rozwijanie umiejętności diagnostycznych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych w bezpośrednim kontakcie z prowadzącymi,
- doskonalenie kompetencji komunikacyjnych oraz pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, trudnościami rozwojowymi i edukacyjnymi,
- uczestnictwo w ćwiczeniach wymagających interakcji, obserwacji oraz analizy przypadków,
- przygotowanie do prowadzenia diagnozy pedagogicznej, zajęć rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, wyrównawczych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym.

Zajęcia stacjonarne organizowane są w sposób umożliwiający udział osobom aktywnym zawodowo.

Część zajęć o charakterze teoretycznym prowadzona jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w formie asynchronicznej, z wykorzystaniem platformy e-learningowej uczelni. Platforma umożliwia dostęp do:

- materiałów dydaktycznych (wykładów, prezentacji, ćwiczeń, testów),
- zadań zaliczeniowych i narzędzi monitorowania postępów,
- komunikacji z prowadzącymi oraz indywidualnego konta słuchacza.

Dostęp do zasobów dydaktycznych jest zapewniony przez cały okres kształcenia, co umożliwia elastyczną organizację procesu uczenia się i dostosowanie tempa pracy do indywidualnych możliwości słuchaczy. Zajęcia realizowane w formie zdalnej zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się równoważnych z zajęciami prowadzonymi w formie tradycyjnej, a ich łączny wymiar nie przekracza 25% ogólnej liczby punktów ECTS.

Praktyki zawodowe realizowane są wyłącznie w formie stacjonarnej w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w szczególności w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych. Obejmują obserwację, hospitację oraz samodzielne prowadzenie zajęć zgodnie z zakresem kompetencji nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej.

Hybrydowy model organizacji studiów zapewnia:

- wysoką jakość kształcenia przy zachowaniu zgodności ze standardem,
- możliwość łączenia studiów z aktywnością zawodową,
- dostępność kształcenia dla osób spoza dużych ośrodków akademickich,
- indywidualizację procesu uczenia się przy jednoczesnym rozwijaniu praktycznych kompetencji zawodowych.

8. Warunki ukończenia studiów

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się w sposób ciągły i zróżnicowany, z uwzględnieniem specyfiki efektów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej. Proces ten obejmuje zarówno ocenę stopnia opanowania treści teoretycznych, jak i umiejętności ich zastosowania w praktyce.

Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy weryfikowane jest poprzez różnorodne formy sprawdzania wiedzy realizowane w trakcie zajęć oraz za pośrednictwem platformy e-learningowej. Formy te pozwalają na ocenę rozumienia zagadnień, umiejętności ich interpretacji oraz wykorzystania w kontekście pracy pedagoga specjalnego w zakresie pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych weryfikowane są przede wszystkim poprzez obserwację aktywności słuchaczy podczas zajęć, udział w działaniach o charakterze praktycznym, analizę przypadków, opracowywanie propozycji działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz ocenę sposobu realizacji zadań związanych z planowaniem i prowadzeniem wsparcia dla dzieci i uczniów z trudnościami rozwojowymi oraz edukacyjnymi. Istotnym elementem oceny jest również zaangażowanie słuchacza oraz umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w sytuacjach praktycznych.

Szczególną rolę w procesie weryfikacji efektów uczenia się odgrywają praktyki zawodowe, które umożliwiają bezpośrednie zastosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w warunkach pracy pedagogicznej, diagnostycznej, rewalidacyjnej i terapeutycznej. Ocena praktyk obejmuje przebieg realizowanych działań oraz stopień przygotowania do wykonywania zadań zawodowych.

Warunkiem ukończenia studiów podyplomowych *Diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna* jest:

- uczestnictwo w zajęciach przewidzianych programem studiów oraz realizacja aktywności dydaktycznych, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- uzyskanie zaliczeń ze wszystkich zajęć objętych programem studiów,
- zaliczenie praktyk zawodowych w wymaganym wymiarze godzin, potwierdzone pozytywną oceną opiekuna praktyk oraz złożeniem wymaganej dokumentacji,
- uzyskanie pozytywnych wyników z przewidzianych w programie form weryfikacji efektów uczenia się realizowanych w trakcie studiów.

Przyjęty sposób weryfikacji efektów uczenia się zapewnia rzetelną ocenę przygotowania słuchaczy do wykonywania zadań nauczyciela pedagoga specjalnego, z uwzględnieniem praktycznego charakteru kształcenia oraz specyfiki pracy.

9. Opis realizowanych zajęć

C. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE

C.5. DYDAKTYKA SPECJALNA

Nazwa przedmiotu: **Dydaktyka specjalna**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do projektowania, organizowania i ewaluowania procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem koncepcji i systemów dydaktyki specjalnej oraz zasad indywidualizacji nauczania.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.5.W1. dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikację dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe; dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym;

C.5.W2. koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego;

C.5.W3. organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.5.U1. projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej;

C.5.U2. indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą;

C.5.U3. pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.5.K1. odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną;

C.5.K2. wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej;

C.5.K3. samodoskonalenia.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W: W09, W10, W11; PS_U: U04, U07, U09; PS_K: K04, K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Dydaktyka specjalna jako subdyscyplina pedagogiki specjalnej – przedmiot, zadania, charakter teoretyczny i empiryczny.
- Klasyfikacja dydaktyki specjalnej – dydaktyki szczegółowe w odniesieniu do różnych rodzajów niepełnosprawności i specjalnych potrzeb edukacyjnych.
- Dydaktyka specjalna w ujęciu porównawczym i interdyscyplinarnym – powiązania z psychologią, pedagogiką, rehabilitacją i naukami o zdrowiu.
- Paradygmaty i koncepcje kształcenia specjalnego – modele segregacyjne, integracyjne i włączające.
- Systemy dydaktyczne w kształceniu specjalnym – ich założenia, możliwości i ograniczenia.
- Organizacja procesu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – zasady, cele i etapy planowania pracy dydaktycznej.
- Specyfika nauczania uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju – dostosowanie metod, form i środków dydaktycznych.
- Indywidualizacja procesu kształcenia – dostosowanie wymagań edukacyjnych, tempa pracy i sposobów komunikacji do potrzeb ucznia.
- Projektowanie zajęć edukacyjnych w kształceniu specjalnym – konstruowanie celów, dobór metod i form pracy.
- Niestandardowe rozwiązania dydaktyczne w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – rozwiązywanie problemów edukacyjnych.

- Współpraca zespołowa w organizacji procesu kształcenia specjalnego – rola nauczyciela, specjalistów i rodziców.
- Integracja rówieśnicza i rozwijanie kompetencji społecznych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Ewaluacja procesu kształcenia specjalnego – ocena efektywności działań dydaktycznych i terapeutycznych.
- Refleksyjna praktyka nauczyciela w kształceniu specjalnym – analiza własnych działań, doskonalenie warsztatu pracy.
- Profesjonalizm i odpowiedzialność w pracy dydaktycznej z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Szumski, G. (2010). Wokół edukacji włączającej. Warszawa: APS.
- Głodkowska, J. (2017). Dydaktyka specjalna. Warszawa: APS.
- Kupisiewicz, C. (2012). Dydaktyka ogólna. Warszawa: PWN.
- Florian, L. (Ed.). (2014). The SAGE Handbook of Special Education. London: SAGE.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – wzory IPET i WOPFU (<https://www.ore.edu.pl>)

C.6. DIAGNOSTYKA W PEDAGOGICE SPECJALNEJ

Nazwa przedmiotu: **Diagnostyka w pedagogice specjalnej**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i interpretowania diagnozy pedagogicznej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz do organizowania procesu diagnostycznego i ewaluacji działań edukacyjno-terapeutycznych.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.6.W1. podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy;

C.6.W2. procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe;

C.6.W3. przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju;

C.6.W4. wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego dzieci i uczniów oraz czynników środowiskowych wpływających na to funkcjonowanie;

C.6.W5. ocenę skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii;

C.6.W6. rolę i miejsce diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.6.U1. analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania;

C.6.U2. interpretować wyniki diagnozy pedagogicznej;

C.6.U3. konstruować proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej;

C.6.U4. planować ewaluacje procesu edukacyjno-terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.6.K1. przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego;

C.6.K2. podejmowania współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności;

C.6.K3. dzielenia się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W: W06, W07, W09; PS_U: U01, U03, U04, U06, U17; PS_K: K01, K05, K08

Tematyka (treści) zajęć:

- Diagnostyka w pedagogice specjalnej – pojęcie, cele, funkcje i obszary diagnozy.
- Rodzaje diagnozy: funkcjonalna, różnicowa, prognostyczna, środowiskowa, edukacyjna.
- Etapy i procedury postępowania diagnostycznego w pedagogice specjalnej.
- Metody badań jakościowych i ilościowych w diagnozie pedagogicznej.
- Dobór metod diagnostycznych do specyfiki zaburzeń w rozwoju dziecka i ucznia.
- Wybrane narzędzia oceny funkcjonowania edukacyjnego, poznawczego, emocjonalno-społecznego i fizycznego.
- Analiza dokumentacji dziecka i ucznia (orzeczenia, opinie, IPET, WOPFU, prace ucznia).
- Diagnoza środowiskowych uwarunkowań funkcjonowania dziecka i ucznia.

- Interpretacja wyników diagnozy pedagogicznej i formułowanie wniosków.
- Konstruowanie prostych narzędzi diagnostycznych (arkusze obserwacji, kwestionariusze, skale oceny).
- Planowanie procesu wsparcia edukacyjno-terapeutycznego na podstawie diagnozy.
- Ewaluacja skuteczności działań wychowawczych, dydaktycznych i terapeutycznych.
- Przegląd aktualnych badań w obszarze diagnozy dzieci ze SPE; wykorzystanie wyników badań naukowych w planowaniu diagnozy i terapii.
- Rola diagnostyki w pracy placówek oświatowych, rehabilitacyjnych i terapeutycznych.
- Współpraca z nauczycielami, specjalistami i rodziną w procesie diagnozy i postdiagnostycznego wsparcia.
- Odpowiedzialność i etyka w procesie diagnostycznym.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Dłużniewska, A., Szubielska, M. (2017). Diagnoza – definicja, klasyfikacja, modele, narzędzia. W: K. Krakowiak (red.), Diagnoza specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, s. 20-44
- Jarosz, E., Wysocka, E. (2006). Diagnoza psychopedagogiczna. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
- Niemierko, B. (2009). Diagnostyka edukacyjna, podręcznik akademicki. Warszawa: PWN.
- Skałbani, B. (2011). Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Trochimiak, B., Gosk, U. (2010). Diagnoza pedagogiczna W: J. Głodkowska (red.), Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.
- Trochimiak, B. (2011). Konstruowanie narzędzi do prowadzenia diagnozy pedagogicznej. W: J. Głodkowska (red.), Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.
- Wysocka, E. (2013). Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Pilch, T., Bauman, T. (2010). Zasady badań pedagogicznych. Warszawa: Żak.
- Stemplewska-Żakowicz, K. (2009). Diagnoza psychologiczna. Warszawa: PWN.

- arkusze obserwacji i dokumentacja PPP, IPET, WOPFU (ORE)

E. PRZYGOTOWANIE W POSZCZEGÓLNYCH ZAKRESACH PEDAGOGIKI SPECJALNEJ: E.K. PEDAGOGIKA KOREKCYJNA (TERAPIA PEDAGOGICZNA)

E.1K. PRZYGOTOWANIE MERYTORYCZNE

Nazwa przedmiotu: **Pedagogika specjalna**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest wprowadzenie słuchaczy w podstawowe zagadnienia pedagogiki specjalnej oraz przygotowanie do analizy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem trudności w uczeniu się, działań korekcyjnych, kompensacyjnych, rewalidacyjnych i terapeutycznych.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W1. podstawy pedagogiki korekcyjnej: pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej, (...) miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U1. analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; analizować i definiować pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; (...) charakteryzować miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; określać postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W01, PS_W02, PS_W03, PS_W05, PS_W10; PS_U01, PS_U02; PS_K01, PS_K02

Tematyka (treści) zajęć:

- Pedagogika specjalna jako dyscyplina naukowa – jej przedmiot, cele oraz miejsce w systemie nauk pedagogicznych i społecznych.
- Rozwój pedagogiki specjalnej oraz zmieniające się podejścia do niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych i trudności w uczeniu się.

- Podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej: niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, trudności rozwojowe i edukacyjne, rewalidacja, korekcja, kompensacja, terapia pedagogiczna.
- Pedagogika korekcyjna / terapia pedagogiczna na tle innych zakresów pedagogiki specjalnej – podstawowe założenia i znaczenie dla pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Miejsce ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w polskim systemie edukacji.
- Wybrane rozwiązania dotyczące wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemach edukacyjnych innych państw.
- Postawy nauczycieli wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Rola nauczyciela, pedagoga specjalnego i terapeuty pedagogicznego w rozpoznawaniu potrzeb dziecka oraz organizowaniu wsparcia.
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej – podstawowe zasady organizacji.
- Współpraca szkoły, poradni i rodziny w planowaniu działań wspierających, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.
- Refleksyjna praktyka i odpowiedzialność zawodowa w pracy z dzieckiem i uczniem wymagającym wsparcia.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Krause, A. (2021). Pedagogika specjalna. Studia i konteksty. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Chodkowska, M., Kazanowski, Z. (red.). (2020). Pedagogika specjalna. Różne poszukiwania – wspólna misja. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Sadowska, S. (2022). Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. Warszawa: Difin.
- Gajdzica, Z. (2021). Pedagogika specjalna. Wprowadzenie do wybranych subdyscyplin. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Plichta, P. (2020). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji. (2021). Edukacja włączająca – materiały dla nauczycieli.

Nazwa przedmiotu: **Subdyscypliny pedagogiki specjalnej**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z zakresem, specyfiką oraz wzajemnymi powiązaniem subdyscyplin pedagogiki specjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem miejsca pedagogiki korekcyjnej/terapii pedagogicznej w systemie oddziaływań edukacyjnych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych, oraz przygotowanie do analizy ich znaczenia w praktyce pedagogicznej.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.W. specyfikę głównych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, ich zakres oddziaływań, cele, metody pracy oraz miejsce w systemie nauk pedagogicznych i praktyce edukacyjnej

E.1K.W1. (...) przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej, (...) miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.U. analizować i porównywać założenia, cele oraz metody pracy charakterystyczne dla poszczególnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej oraz dobierać adekwatne podejścia do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

E.1K.U1. analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; analizować i definiować (...) przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; (...) charakteryzować miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; określać postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.K. dostrzegania znaczenia współpracy specjalistów różnych subdyscyplin pedagogiki specjalnej w procesie edukacji, rewalidacji, korekcji, kompensacji i terapii osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W03, PS_W04; PS_U01, PS_U02; PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Pedagogika specjalna jako obszar wiedzy – struktura, zakres oraz miejsce subdyscyplin w systemie nauk pedagogicznych.
- Charakterystyka głównych subdyscyplin pedagogiki specjalnej, w tym pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, tyflopedagogiki, surdopedagogiki, pedagogiki

osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, pedagogiki resocjalizacyjnej oraz pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej.

- Pedagogika korekcyjna / terapia pedagogiczna jako subdyscyplina i zakres praktyki pedagogiki specjalnej – jej przedmiot, podmiot, cele i obszary oddziaływań.
- Cele, zadania oraz obszary oddziaływań poszczególnych subdyscyplin w kontekście pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Podstawowe metody pracy stosowane w różnych subdyscyplinach pedagogiki specjalnej oraz ich znaczenie dla praktyki edukacyjnej, rewalidacyjnej, korekcyjno-kompensacyjnej i terapeutycznej.
- Powiązania między subdyscyplinami pedagogiki specjalnej oraz ich komplementarność w procesie wsparcia dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w systemie edukacji i w obszarze oddziaływań pedagogiki specjalnej.
- Postawy nauczycieli i specjalistów wobec uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Rola współpracy specjalistów reprezentujących różne subdyscypliny w procesie diagnozy, edukacji, rewalidacji, korekcji, kompensacji i terapii.
- Znaczenie podejścia interdyscyplinarnego w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wybrane rozwiązania systemowe dotyczące wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i w innych państwach.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Sadowska, S. (2022). Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. Warszawa: Difin.
- Krause, A. (2021). Pedagogika specjalna. Studia i konteksty. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Chodkowska, M., Kazanowski, Z. (red.). (2020). Pedagogika specjalna. Różne poszukiwania – wspólna misja. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
- Gajdzica, Z. (2021). Pedagogika specjalna. Wprowadzenie do wybranych subdyscyplin. Kraków: Impuls.
- Plichta, P. (2020). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Warszawa: PWN.
- UNESCO. (2020). Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and education – All means all.

Nazwa przedmiotu: **Podstawowe regulacje prawne**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi regulacjami prawnymi dotyczącymi funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz organizacji diagnozy, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, działań wspierających, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych w przedszkolu, szkole oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W4. prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym zakresie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U4. analizować prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej; analizować i interpretować prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się; analizować prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W08, PS_W09, PS_W10; PS_U02; PS_K01

Tematyka (treści) zajęć:

- System prawa oświatowego w Polsce oraz jego znaczenie dla organizacji kształcenia i wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w przedszkolu, szkole i placówce systemu oświaty.
- Regulacje prawne dotyczące organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i inne zajęcia o charakterze terapeutycznym.

- Prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz rola poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Opinie i orzeczenia wydawane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne – znaczenie dla organizacji wsparcia ucznia.
- Organizacja kształcenia specjalnego, integracyjnego i włączającego w zakresie istotnym dla pracy terapeuty pedagogicznego.
- Prawa dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w świetle prawa krajowego i międzynarodowego.
- Odpowiedzialność nauczyciela, terapeuty pedagogicznego i instytucji edukacyjnej w kontekście realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa.
- Współpraca szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej, rodziców i specjalistów w zakresie organizowania wsparcia ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Dz.U. 2023 poz. 1798).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych (Dz.U. 2020 poz. 1309).
- Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (2006, tekst jednolity – dostęp online).
<https://www.gov.pl/web/rodzina/konwencja-o-prawach-osob-niepelnosprawnych>
- Garbat, M. (2020). Polityka społeczna wobec osób z niepełnosprawnościami. Warszawa: PWN.

Nazwa przedmiotu: **Elementy psychologii klinicznej i psychopatologii**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami psychologii klinicznej, psychopatologii i neuropsychologii istotnymi dla pedagogiki korekcyjnej/terapii pedagogicznej oraz przygotowanie do rozumienia medycznych, neurobiologicznych i psychologicznych uwarunkowań specyficznych trudności w uczeniu się, zaburzeń rozwojowych, emocjonalnych i zachowania.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W2. medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej; funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się.

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; podstawy neuropsychologii; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U2. analizować medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej oraz funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; określać etiopatogenezę specyficznych trudności w uczeniu się.

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; analizować podstawy neuropsychologii; określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W02, PS_W05; PS_U06; PS_K01

Tematyka (treści) zajęć:

- Psychologia kliniczna i psychopatologia jako obszary wiedzy wspierające rozumienie funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Podstawowe pojęcia psychopatologii rozwoju: norma, odchylenie rozwojowe, zaburzenie, objaw, zespół objawów, diagnoza kliniczna i funkcjonalna.
- Medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej – znaczenie wiedzy o rozwoju i funkcjonowaniu układu nerwowego dla rozumienia trudności w uczeniu się.
- Funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście procesów poznawczych: uwagi, pamięci, percepcji, funkcji językowych, funkcji wykonawczych i integracji informacji.
- Podstawy neuropsychologii rozwojowej istotne dla rozumienia specyficznych trudności w uczeniu się.
- Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się – czynniki biologiczne, neuropsychologiczne, poznawcze, środowiskowe i emocjonalno-społeczne.

- Specyficzne trudności w uczeniu się czytania, pisania i matematyki w perspektywie psychologicznej, klinicznej i neuropsychologicznej.
- Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych a funkcjonowanie edukacyjne dziecka i ucznia.
- Zaburzenia neurorozwojowe, emocjonalne i zachowania mogące współwystępować ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Wpływ trudności poznawczych, emocjonalnych i społecznych na motywację, samoocenę, funkcjonowanie szkolne i relacje rówieśnicze ucznia.
- Znaczenie wiedzy klinicznej i neuropsychologicznej w planowaniu oddziaływań korekcyjnych, kompensacyjnych, rewalidacyjnych i terapeutycznych.
- Granice kompetencji nauczyciela, pedagoga specjalnego i terapeuty pedagogicznego wobec diagnozy klinicznej i psychologicznej.
- Współpraca nauczyciela, terapeuty pedagogicznego, psychologa, lekarza, logopedy i poradni psychologiczno-pedagogicznej w rozpoznawaniu oraz wspieraniu ucznia.
- Etyczne aspekty wykorzystywania wiedzy psychologicznej i klinicznej w pracy pedagogicznej.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Cierpiałkowska, L., Sęk, H. (red.). (2016). Psychologia kliniczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Butcher, J. N., Mineka, S., Hooley, J. M. (2020). Psychologia zaburzeń (Abnormal Psychology). Poznań: Zysk i S-ka.
- Carson, R. C., Butcher, J. N., Mineka, S. (2020). Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
- American Psychiatric Association. (2022). DSM-5-TR. Diagnostyczny i statystyczny podręcznik zaburzeń psychicznych (wyd. polskie). Wrocław: Edra Urban & Partner.
- World Health Organization. (2022). Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 – polska wersja językowa. Centrum e-Zdrowia. <https://rsk3.ezdrowie.gov.pl/resource/structure/icd11/99ICD1/2023-01/mms/details>
- Światowa Organizacja Zdrowia. (2019/2022). ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics – wersja obowiązująca. <https://icd.who.int/browse11/l-m/en>

Nazwa przedmiotu: **Diagnostyka psychopedagogiczna**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia podstaw diagnostyki psychopedagogicznej oraz analizowania informacji dotyczących psychologiczno-pedagogicznych, poznawczych, językowych i edukacyjnych uwarunkowań specyficznych trudności w uczeniu się, z uwzględnieniem wykorzystania wniosków diagnostycznych do planowania oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; podstawy neuropsychologii; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się.

E.1K.W4. (...) prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; analizować podstawy neuropsychologii; określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się.

E.1K.U4. (...) analizować i interpretować prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W06, PS_W07; PS_U03, PS_U04; PS_K08

Tematyka (treści) zajęć:

- Diagnostyka psychopedagogiczna jako obszar rozpoznawania psychologiczno-pedagogicznych uwarunkowań funkcjonowania dziecka i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Diagnoza psychopedagogiczna a diagnoza pedagogiczna, psychologiczna i funkcjonalna – zakres, możliwości i granice kompetencji specjalistów.
- Psychologiczno-pedagogiczne aspekty funkcjonowania dziecka i ucznia z trudnościami w uczeniu się czytania, pisania i matematyki.
- Procesy poznawcze istotne dla uczenia się: uwaga, pamięć, percepcja wzrokowa i słuchowa, funkcje językowe, orientacja przestrzenna, funkcje wykonawcze.
- Podstawy neuropsychologiczne specyficznych trudności w uczeniu się.

- Logopedyczne aspekty trudności w uczeniu się czytania i pisania – rozwój mowy, języka, świadomości fonologicznej i komunikacji.
- Rozpoznawanie symptomów ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu.
- Analiza informacji diagnostycznych: opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, dokumentacja ucznia, obserwacja, prace uczniowskie, informacje od nauczycieli i rodziców.
- Prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się – znaczenie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej dla organizacji wsparcia.
- Wykorzystanie wniosków z diagnozy psychopedagogicznej do planowania oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.
- Etyczne aspekty diagnozy psychopedagogicznej: rzetelność, poufność, odpowiedzialność, unikanie etykietowania i koncentracja na potencjale ucznia.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Jarosz, E., Wysocka, E. (2006). Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
- Skałbiana, B. (2011). Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Krakowiak, K. (red.). (2017). Diagnoza specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Knopik, T. (2018). Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Paluchowski, W. J. (2020). Diagnoza psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe. Warszawa: Scholar.
- Stemplewska-Żakowicz, K., Paluchowski, W. J. (red.). (2021). Diagnoza psychologiczna. Podręcznik akademicki. Warszawa: PWN.

Nazwa przedmiotu: **Podstawy pedagogiki korekcyjnej**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia podstaw pedagogiki korekcyjnej/terapii pedagogicznej, w tym jej pojęcia, celów, zadań, zasad, przedmiotu i podmiotu oddziaływań, oraz do analizowania specyficznych trudności w uczeniu się i planowania podstawowych kierunków oddziaływań korekcyjnych, kompensacyjnych i terapeutycznych.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W1. podstawy pedagogiki korekcyjnej: pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej, zasady korekcji i kompensacji jako oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania oraz liczenia, zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się, obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U1. analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; analizować i definiować pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; interpretować korekcję i kompensację jako oddziaływania terapeutyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; różnicować zwykłe i specyficzne trudności w uczeniu się; prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; charakteryzować miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji oraz w systemach wybranych państw; określać postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W09, PS_W10, PS_W12; PS_U01, PS_U02, PS_U04; PS_K01, PS_K02

Tematyka (treści) zajęć:

- Pedagogika korekcyjna / terapia pedagogiczna jako zakres pedagogiki specjalnej – pojęcie, cele, zadania i miejsce w systemie oddziaływań edukacyjnych, rewalidacyjnych i terapeutycznych.
- Przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej: dziecko z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Podstawowe zasady pedagogiki korekcyjnej i terapii pedagogicznej w pracy z dzieckiem i uczniem.

- Korekcja i kompensacja jako podstawowe kierunki oddziaływań terapeutycznych.
- Zwykłe trudności w uczeniu się a specyficzne trudności w uczeniu się – kryteria różnicowania, przyczyny i konsekwencje edukacyjne.
- Specyficzne trudności w uczeniu się czytania, pisania i liczenia – podstawowa charakterystyka dysleksji, dysortografii, dysgrafii i dyskalkulii.
- Obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Funkcjonowanie poznawcze, emocjonalno-społeczne i szkolne ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Miejsce ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w polskim systemie edukacji.
- Wybrane rozwiązania dotyczące wsparcia uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w systemach edukacyjnych innych państw.
- Postawy nauczycieli wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i ich znaczenie dla skuteczności wsparcia.
- Podstawowe formy pomocy uczniowi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: dostosowania edukacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, wsparcie terapeutyczne i współpraca z rodziną.
- Analiza wybranych zdarzeń pedagogicznych dotyczących uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Refleksja nad rolą terapeuty pedagogicznego i kierunkami własnego rozwoju zawodowego.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Krasowicz-Kupis, G. (2019). Nowa psychologia dysleksji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Hudson, D. (2019). Specyficzne trudności w uczeniu się. Niezbędnik nauczyciela. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Skałbana, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Głodkowska, J. (2011). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa: APS.

- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące specyficznych trudności w uczeniu się, edukacji włączającej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Nazwa przedmiotu: **Wprowadzenie do logopedii**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami logopedii istotnymi dla pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej oraz przygotowanie do rozpoznawania logopedycznych aspektów specyficznych trudności w uczeniu się, zwłaszcza w zakresie rozwoju mowy, języka, świadomości fonologicznej, komunikacji oraz ich znaczenia dla nauki czytania i pisania.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W13, PS_W14; PS_U12, PS_U13; PS_K02, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Logopedia jako dziedzina wiedzy i praktyki – przedmiot, podstawowe pojęcia oraz znaczenie dla pedagogiki specjalnej i terapii pedagogicznej.
- Rozwój mowy i języka dziecka oraz jego znaczenie dla funkcjonowania poznawczego, emocjonalno-społecznego i edukacyjnego.
- Podstawowe zaburzenia mowy i komunikacji u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.
- Świadomość fonologiczna, słuch fonemowy, analiza i synteza słuchowa jako umiejętności istotne dla nauki czytania i pisania.
- Logopedyczne aspekty specyficznych trudności w uczeniu się, w szczególności dysleksji, dysortografii i dysgrafii.

- Wpływ trudności językowych, artykulacyjnych i komunikacyjnych na funkcjonowanie szkolne ucznia.
- Wstępna obserwacja rozwoju mowy, języka i komunikacji dziecka przez nauczyciela i terapeutę pedagogicznego – możliwości i granice kompetencji.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z logopedą, psychologiem, nauczycielami i rodzicami w zakresie wspierania ucznia z trudnościami językowymi i edukacyjnymi.
- Wykorzystanie wiedzy logopedycznej w analizie zdarzeń pedagogicznych i planowaniu oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Emiluta-Rozya, D. (2024). Całościowe badanie logopedyczne z materiałem obrazkowym. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Skorek, E. M. (2019). Terapia pedagogiczna. Tom 1. Zaburzenia rozwoju psychoruchowego dzieci. Kraków: Impuls.
- Krasowicz-Kupis, G. (2019). Nowa psychologia dysleksji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Mirecka, U., Trzaskalik, E. (red.). (2020). Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna. Tom 1 i 2. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Dobrowolska, A. (2024). Uszy do góry! Rebusy słuchowe doskonalące uwagę, pamięć, świadomość fonologiczną i sprawność językową. Gdańsk: Harmonia.
- Szczepańska, A. (2024). Chochliki słuchowe – zadania słuchowego przetwarzania informacji doskonalące słuch fonemowy oraz świadomość fonologiczną. Gdańsk: Harmonia.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnoza różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się – materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Nazwa przedmiotu: **Wybrane zagadnienia z psychologii wychowawczej, klinicznej i rozwojowej**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia wybranych zagadnień psychologii wychowawczej, klinicznej i rozwojowej istotnych dla pedagogiki korekcyjnej / terapii pedagogicznej, w szczególności psychologicznych uwarunkowań procesów poznawczych, funkcjonowania emocjonalno-społecznego dziecka i ucznia oraz obrazu psychologicznego ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W1. podstawy pedagogiki korekcyjnej; (...) zwykle i specyficzne trudności w uczeniu się, obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; (...).

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U1. analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; (...) różnicować zwykle i specyficzne trudności w uczeniu się; prezentować obraz kliniczny i psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; (...).

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W02, PS_W05; PS_U01, PS_U05, PS_U06; PS_K01, PS_K02

Tematyka (treści) zajęć:

- Psychologia rozwojowa, wychowawcza i kliniczna jako źródła wiedzy o funkcjonowaniu dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wybrane prawidłowości rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego i językowego dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym.
- Psychologiczne uwarunkowania uczenia się: uwaga, pamięć, percepcja, myślenie, funkcje językowe, funkcje wykonawcze i motywacja.
- Zwykle i specyficzne trudności w uczeniu się w perspektywie psychologicznej i rozwojowej.
- Obraz psychologiczny ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania i liczenia.
- Emocjonalne i społeczne konsekwencje trudności w uczeniu się: obniżona samoocena, lęk szkolny, wycofanie, trudności motywacyjne i relacyjne.
- Czynniki ryzyka i czynniki chroniące w funkcjonowaniu dziecka i ucznia z trudnościami rozwojowymi oraz edukacyjnymi.

- Rola środowiska rodzinnego, szkolnego i rówieśniczego w funkcjonowaniu ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Znaczenie relacji nauczyciel–uczeń, komunikacji i wsparcia emocjonalnego w pracy terapeutyczno-pedagogicznej.
- Analiza zdarzeń pedagogicznych z perspektywy psychologii wychowawczej, klinicznej i rozwojowej.
- Wykorzystanie wiedzy psychologicznej w planowaniu oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Brzezińska, A. I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2024). Psychologia rozwoju człowieka. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Trempała, J. (2020). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Cierpiałkowska, L., Sęk, H. (red.). (2020/2024). Psychologia kliniczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Krasowicz-Kupis, G. (2019). Nowa psychologia dysleksji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnoza różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się. Materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Pilecka, W. (red.). (2011). Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Perspektywa kliniczna. Warszawa: Wydawnictwo UJ.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące funkcjonowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz edukacji włączającej.

Nazwa przedmiotu: Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do analizowania zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz do planowania działań wspierających, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych w szkole, przedszkolu i poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W4. prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym zakresie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U4. analizować prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej; analizować i interpretować prawne aspekty diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się; analizować prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W09, PS_W10, PS_W11; PS_U04, PS_U05, PS_U09; PS_K02, PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jako forma wspierania rozwoju i funkcjonowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Praktyczne zastosowanie przepisów dotyczących organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się jako adresat pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej właściwe dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i inne zajęcia o charakterze terapeutycznym.
- Zadania nauczycieli, wychowawców, specjalistów i poradni psychologiczno-pedagogicznej w rozpoznawaniu potrzeb ucznia i organizowaniu wsparcia.
- Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej jako podstawa planowania działań wspierających ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Dostosowanie wymagań edukacyjnych, metod pracy, form sprawdzania wiedzy i warunków uczenia się do potrzeb ucznia.
- Planowanie działań wspierających, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych na podstawie rozpoznanych potrzeb ucznia.
- Współpraca szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej, rodziców, nauczycieli i specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Dokumentowanie, monitorowanie i ocena skuteczności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Analiza zdarzeń pedagogicznych związanych z organizacją wsparcia ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Etyczne i organizacyjne aspekty udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej, edukacji włączającej, pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, IPET i WOPFU.
- Knopik, T. (2018). Diagnostyka funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Głodkowska, J. (2011). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa: APS.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnostyka różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się. Materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Nazwa przedmiotu: **Specyfika pracy z dzieckiem z chorobą przewlekłą**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia psychologiczno-pedagogicznych i medycznych uwarunkowań funkcjonowania dziecka z chorobą przewlekłą oraz do analizowania wpływu choroby, leczenia, absencji i obciążeń emocjonalnych na proces uczenia się, udział w edukacji oraz planowanie działań wspierających, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W2. medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej; funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; (...).

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U2. analizować medyczne podstawy pedagogiki korekcyjnej oraz funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście specyficznych trudności w uczeniu się; (...).

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W02, PS_W05, PS_W09; PS_U01, PS_U04, PS_U06; PS_K01, PS_K02, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Choroba przewlekła dziecka jako czynnik wpływający na funkcjonowanie edukacyjne, emocjonalne i społeczne ucznia.
- Wybrane medyczne i psychologiczne następstwa chorób przewlekłych istotne dla procesu uczenia się: zmęczenie, ból, ograniczenia aktywności, leczenie, hospitalizacje, absencja szkolna.
- Wpływ choroby przewlekłej na procesy poznawcze: uwagę, pamięć, tempo pracy, motywację, funkcje wykonawcze i gotowość do uczenia się.
- Psychologiczno-pedagogiczne aspekty pracy z uczniem z chorobą przewlekłą: poczucie bezpieczeństwa, samoocena, relacje rówieśnicze, lęk, izolacja, zaległości edukacyjne.
- Choroba przewlekła a ryzyko trudności w uczeniu się i potrzeba dostosowania oddziaływań edukacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.
- Organizacja wsparcia ucznia z chorobą przewlekłą w szkole: indywidualizacja wymagań, elastyczność pracy, współpraca z rodzicami, nauczycielami, specjalistami i personelem medycznym.
- Analiza zdarzeń pedagogicznych dotyczących ucznia z chorobą przewlekłą w kontekście planowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Granice kompetencji nauczyciela i terapeuty pedagogicznego w pracy z uczniem przewlekłe chorym oraz znaczenie współpracy interdyscyplinarnej.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Antoszevska, B. (2020). Dziecko/uczeń z chorobą przewlekłą w polskim systemie edukacji. *Niepełnosprawność*, (37), 56–72.
- Marek-Banach, J., Rola, J. (2024). Dziecko z chorobą przewlekłą w roli ucznia – wyzwania dla systemu edukacji. *Psychologia Wychowawcza*, 30, 148–164.
- Amilkiewicz-Marek, A. (2025). Edukacja włączająca propozycją wsparcia ucznia z chorobą przewlekłą. *Wychowanie w Rodzinie* 32(1), 175-191.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji. (2021). *Szkoła przyjazna uczniom z chorobą przewlekłą*. Warszawa: ORE.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji. (2020). *Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych uczniów z chorobami przewlekłymi w edukacji włączającej*. Raport. Warszawa: ORE.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące pracy z uczniem z chorobą przewlekłą, edukacji włączającej i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nazwa przedmiotu: **Specyfika pracy z uczniem z autyzmem i zespołem Aspergera**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia psychologiczno-pedagogicznych i neuropsychologicznych uwarunkowań funkcjonowania ucznia ze spektrum autyzmu, w tym ucznia z zespołem Aspergera, oraz do analizowania ich znaczenia dla procesu uczenia się, organizacji wsparcia, działań korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; podstawy neuropsychologii; psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; analizować podstawy neuropsychologii; określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W02, PS_W05, PS_W09; PS_U01, PS_U04, PS_U06; PS_K01, PS_K02, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Spektrum autyzmu, w tym zespół Aspergera, w świetle współczesnych ujęć psychologicznych, pedagogicznych i neuropsychologicznych.
- Charakterystyczne obszary funkcjonowania ucznia ze spektrum autyzmu: komunikacja, relacje społeczne, elastyczność zachowania, zainteresowania, potrzeba przewidywalności i struktury.
- Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych u uczniów ze spektrum autyzmu: uwaga, pamięć, funkcje wykonawcze, przetwarzanie informacji, myślenie konkretne i abstrakcyjne.
- Funkcjonowanie sensoryczne ucznia ze spektrum autyzmu i jego znaczenie dla uczenia się, zachowania oraz udziału w zajęciach.
- Trudności edukacyjne ucznia ze spektrum autyzmu a specyficzne trudności w uczeniu się – podobieństwa, różnice i możliwe współwystępowanie.
- Funkcjonowanie emocjonalno-społeczne ucznia ze spektrum autyzmu: lęk, przeciążenie, trudności w relacjach rówieśniczych, samoocena, motywacja i poczucie bezpieczeństwa.
- Analiza zdarzeń pedagogicznych związanych z funkcjonowaniem ucznia ze spektrum autyzmu w klasie i grupie rówieśniczej.
- Dostosowanie środowiska edukacyjnego i terapeutycznego do potrzeb ucznia ze spektrum autyzmu: strukturyzacja, przewidywalność, komunikacja, ograniczanie przeciążeń.
- Rola nauczyciela, terapeuty pedagogicznego, psychologa, pedagoga specjalnego i rodziców w planowaniu wsparcia ucznia ze spektrum autyzmu.
- Granice kompetencji terapeuty pedagogicznego w pracy z uczniem ze spektrum autyzmu oraz znaczenie współpracy interdyscyplinarnej.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Całek, G. (red.). (2024). Dziecko w spektrum autyzmu. Aktualne badania i refleksje naukowe. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji. (2024). Uczeń ze spektrum autyzmu (ASD). Informacje dla nauczycieli i rodziców. Warszawa: ORE.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji. (2017). Uczeń z zespołem Aspergera w szkole ogólnodostępnej. Warszawa: ORE.
- Pisula, E. (2021). Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia. Gdańsk: Harmonia Universalis.

- Lynch, C., (2021). Lęk u dzieci ze spektrum autyzmu. Praktyczne porady dla rodziców. Warszawa: UJ.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące edukacji włączającej, pracy z uczniem ze spektrum autyzmu oraz organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nazwa przedmiotu: **Organizacja procesu terapeutycznego**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia zasad organizacji procesu terapeutycznego w pedagogice korekcyjnej / terapii pedagogicznej oraz do analizowania warunków planowania, prowadzenia, dokumentowania i monitorowania oddziaływań korekcyjnych, kompensacyjnych i terapeutycznych wobec dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1K.W1. podstawy pedagogiki korekcyjnej: pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej, zasady korekcji i kompensacji jako oddziaływań terapeutycznych wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania, pisania oraz liczenia, (...).

E.1K.W3. psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych; (...).

E.1K.W4. prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej, (...) organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym zakresie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1K.U1. analizować podstawy pedagogiki korekcyjnej; analizować i definiować pojęcie, cele, zadania, zasady, przedmiot i podmiot oddziaływań pedagogiki korekcyjnej; interpretować korekcję i kompensację jako oddziaływania terapeutyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; (...).

E.1K.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne aspekty pedagogiki korekcyjnej i oddziaływań terapeutycznych; (...) określać psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych i (...).

E.1K.U4. analizować prawne aspekty funkcjonowania ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, postępowania wspierającego wobec tego ucznia w szkole i poradni

psychologiczno-pedagogicznej; (...) analizować prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1K.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

E.1K.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W09, PS_W10, PS_W11, PS_W12; PS_U04, PS_U05, PS_U09, PS_U10, PS_U11; PS_K01, PS_K02, PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Proces terapeutyczny w pedagogice korekcyjnej / terapii pedagogicznej – pojęcie, cele, etapy i zasady organizacji.
- Adresaci procesu terapeutycznego w pedagogice korekcyjnej / terapii pedagogicznej: dziecko z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Korekcja i kompensacja jako podstawowe kierunki organizowania oddziaływań terapeutycznych.
- Warunki skuteczności procesu terapeutycznego: diagnoza potrzeb, indywidualizacja, systematyczność, stopniowanie trudności, motywowanie ucznia i wzmacnianie jego zasobów.
- Psychologiczno-pedagogiczne uwarunkowania planowania pracy terapeutycznej: procesy poznawcze, emocje, motywacja, samoocena, tempo pracy i doświadczenia szkolne ucznia.
- Organizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i innych zajęć o charakterze terapeutycznym w przedszkolu, szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Planowanie celów terapeutycznych, dobór form pracy, metod, środków dydaktycznych i sposobów monitorowania postępów ucznia.
- Dokumentowanie procesu terapeutycznego: rozpoznanie potrzeb, plan pracy, zapisy przebiegu zajęć, wnioski do dalszej pracy i ocena efektywności działań.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z nauczycielami, wychowawcą, psychologiem, pedagogiem specjalnym, logopedą, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i rodzicami.
- Uwzględnianie wymagań formalnych i organizacyjnych pomocy psychologiczno-pedagogicznej w planowaniu oraz dokumentowaniu procesu terapeutycznego.
- Analiza zdarzeń pedagogicznych związanych z organizacją procesu terapeutycznego i doborem form wsparcia.

- Refleksja nad skutecznością własnych działań terapeutyczno-pedagogicznych oraz potrzebą doskonalenia zawodowego.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Skałbiana, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnoza różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się. Materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Knopik, T. (2018). Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej, diagnozy funkcjonalnej, edukacji włączającej, IPET, WOPFU oraz pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

E.2. PRZYGOTOWANIE DYDAKTYCZNO-METODYCZNE

Nazwa przedmiotu: Diagnoza pedagogiczna

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do prowadzenia pedagogicznego postępowania diagnostycznego wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z uwzględnieniem doboru wybranych narzędzi diagnostycznych, analizy wyników oraz prowadzenia dokumentacji diagnostycznej.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W1. pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady prowadzenia dokumentacji diagnostycznej dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W2. (...) wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu, szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej; (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U1. analizować pedagogiczne postępowanie diagnostyczne wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; analizować i tworzyć dokumentację diagnostyczną dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U2. (...) wykorzystywać wybrane narzędzia diagnostyczne do diagnozy pedagogicznej przeprowadzanej w przedszkolu, szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej; (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W06, PS_W07, PS_W09; PS_U03, PS_U04, PS_U08; PS_K01, PS_K02, PS_K08

Tematyka (treści) zajęć:

- Diagnoza pedagogiczna jako element pracy terapeuty pedagogicznego w przedszkolu, szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Cele, zadania i etapy pedagogicznego postępowania diagnostycznego wobec dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Rozpoznawanie symptomów ryzyka trudności w uczeniu się czytania, pisania i liczenia na różnych etapach edukacyjnych.
- Obszary diagnozy pedagogicznej: funkcje percepcyjno-motoryczne, sprawność językowa, orientacja przestrzenna, grafomotoryka, czytanie, pisanie, liczenie, tempo pracy, samodzielność i strategie uczenia się.
- Metody i techniki diagnozy pedagogicznej: obserwacja, rozmowa, analiza dokumentacji, analiza wytworów ucznia, próby czytania, pisania i liczenia.
- Wybrane narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w diagnozie pedagogicznej w przedszkolu, szkole i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Analiza i interpretacja wyników diagnozy pedagogicznej w kontekście planowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Dokumentacja diagnostyczna dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Formułowanie wniosków, zaleceń i wskazań do pracy terapeutycznej na podstawie diagnozy pedagogicznej.
- Etyczne aspekty diagnozy pedagogicznej: odpowiedzialność, poufność, rzetelność, koncentracja na zasobach ucznia i unikanie etykietowania.

- Współpraca nauczyciela, terapeuty pedagogicznego, rodziców, poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych specjalistów w procesie diagnozy.
- Analiza przykładowych sytuacji diagnostycznych oraz dokumentacji ucznia.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Jarosz, E., Wysocka, E. (2006). Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.
- Skałbiana, B. (2011). Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Krakowiak, K. (red.). (2017). Diagnoza specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Knopik, T. (2018). Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnoza różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się. Materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Król, K. (2025). Dyskalkulia rozwojowa. Diagnoza i wsparcie. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Nazwa przedmiotu: **Metodyka zajęć rewalidacyjnych**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia metodycznych podstaw organizacji zajęć rewalidacyjnych oraz ich powiązania z działaniami korekcyjno-kompensacyjnymi i terapeutycznymi, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualizacji pracy, współpracy z rodzicami, nauczycielami i specjalistami oraz planowania wsparcia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W2. metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W3. działania profilaktyczne zapobiegające trudnościami w uczeniu się; (...).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U2. analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U3. planować i realizować działania profilaktyczne zapobiegające trudnościami w uczeniu się; (...).

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K2. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W09, PS_W10, PS_W12; PS_U04, PS_U05, PS_U09, PS_U10; PS_K02, PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Zajęcia rewalidacyjne jako forma wsparcia ucznia z niepełnosprawnością w systemie edukacji.
- Cele, zadania i zasady organizacji zajęć rewalidacyjnych w przedszkolu, szkole i placówce.
- Relacja między rewalidacją, terapią pedagogiczną, zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi i innymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: rozpoznawanie potrzeb, możliwości, ograniczeń i zasobów ucznia.
- Dobór metod, form pracy i środków dydaktycznych do potrzeb ucznia objętego zajęciami rewalidacyjnymi.
- Metody terapeutyczne i wspierające stosowane w pracy z uczniem wymagającym rewalidacji oraz oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych.
- Działania profilaktyczne zapobiegające narastaniu trudności w uczeniu się i funkcjonowaniu szkolnym ucznia.

- Planowanie wsparcia ucznia w oparciu o dokumentację, obserwację, rozpoznane potrzeby oraz zalecenia specjalistów.
- Współpraca nauczycieli, specjalistów, rodziców/opiekunów i poradni psychologiczno-pedagogicznej w organizacji zajęć rewalidacyjnych.
- Sposoby wspierania ucznia, rodziców/opiekunów i nauczycieli w procesie edukacji, rewalidacji i terapii.
- Rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych w klasie oraz grupie wychowawczej z udziałem ucznia wymagającego wsparcia.
- Analiza przykładowych sytuacji edukacyjnych i terapeutycznych związanych z organizacją zajęć rewalidacyjnych.
- Refleksja nad rolą terapeuty pedagogicznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Głodkowska, J. (2011). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa: Akademia Pedagogiki Specjalnej.
- Skałbiana, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Chrzanowska, I., Szumski, G. (red.). (2019). Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole. Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji. Edukacja włączająca – materiały dla nauczycieli. Warszawa: ORE.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące organizacji kształcenia specjalnego, IPET, WOPFU, zajęć rewalidacyjnych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i edukacji włączającej.

Nazwa przedmiotu: **Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z zaburzeniami rozwoju ruchowego**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z trudnościami i zaburzeniami rozwoju ruchowego, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu trudności motorycznych, grafomotorycznych, koordynacyjnych i percepcyjno-ruchowych na proces uczenia się oraz funkcjonowanie szkolne ucznia, z zachowaniem granic kompetencji terapeuty pedagogicznego.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W2. metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W3. (...) warsztat terapeuty pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U2. analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U3. (...) wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W06, PS_W12; PS_U03, PS_U04, PS_U09, PS_U10; PS_K01, PS_K02, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Zaburzenia rozwoju ruchowego i trudności motoryczne jako czynniki wpływające na funkcjonowanie edukacyjne ucznia.
- Rozwój motoryki dużej, motoryki małej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, orientacji przestrzennej i lateralizacji w kontekście gotowości szkolnej oraz uczenia się.
- Wpływ trudności ruchowych, grafomotorycznych i percepcyjno-motorycznych na naukę czytania, pisanie, liczenia oraz organizację pracy ucznia.

- Rozpoznawanie potrzeb ucznia z zaburzeniami rozwoju ruchowego na podstawie obserwacji, analizy dokumentacji, prac ucznia i informacji od nauczycieli oraz rodziców.
- Planowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych ukierunkowanych na usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych, grafomotorycznych, koordynacyjnych i orientacyjno-przestrzennych.
- Dobór metod, form pracy, ćwiczeń i pomocy dydaktycznych wspierających rozwój sprawności manualnej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni oraz organizacji ruchu.
- Dostosowanie wymagań, warunków pracy, tempa, narzędzi pisarskich i materiałów edukacyjnych do potrzeb ucznia z trudnościami ruchowymi i grafomotorycznymi.
- Konstruowanie indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów z zaburzeniami rozwoju ruchowego.
- Monitorowanie postępów ucznia, ewaluacja działań oraz modyfikowanie planu pracy terapeutycznej.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z nauczycielami, rodzicami, pedagogiem specjalnym, psychologiem, fizjoterapeutą, terapeutą integracji sensorycznej i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Granice kompetencji terapeuty pedagogicznego w pracy z uczniem z zaburzeniami rozwoju ruchowego.
- Analiza przykładowych sytuacji edukacyjnych i terapeutycznych dotyczących ucznia z trudnościami motorycznymi, grafomotorycznymi i percepcyjno-ruchowymi.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Skorek, E. M. (2019). Terapia pedagogiczna. Tom 1. Zaburzenia rozwoju psychoruchowego dzieci. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Skałbana, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Maas, V. F. (2016). Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej. Warszawa: Harmonia Universalis.
- Franczyk, A., Krajewska, K. (2015). Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju. Kraków: Impuls.

- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, terapii pedagogicznej i edukacji włączającej.

Nazwa przedmiotu: **Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania, z uwzględnieniem doboru metod terapii pedagogicznej, ćwiczeń usprawniających funkcje percepcyjno-motoryczne i językowe, współpracy z rodzicami, nauczycielami i specjalistami oraz konstruowania indywidualnych i grupowych planów pracy terapeutycznej.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W2. metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; metody terapii w nauce czytania, pisania oraz (...) metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W3. działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się; warsztat terapeuty pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U2. analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; analizować i stosować metody terapii w nauce czytania, pisania oraz (...) stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U3. planować i realizować działania profilaktyczne zapobiegające trudnościami w uczeniu się; wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K2. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W06, PS_W07, PS_W12; PS_U03, PS_U04, PS_U08, PS_U09, PS_U10; PS_K01, PS_K02, PS_K03, PS_K07, PS_K08

Tematyka (treści) zajęć:

- Specyficzne trudności w nauce czytania i pisania jako przedmiot oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych.
- Dysleksja, dysortografia i dysgrafia – przejawy trudności, konsekwencje edukacyjne oraz potrzeby terapeutyczne ucznia.
- Metodyczne zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z uczniami z trudnościami w czytaniu i pisaniu.
- Działania profilaktyczne zapobiegające narastaniu trudności w nauce czytania i pisania na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
- Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych istotnych dla nauki czytania i pisania: percepcji wzrokowej, percepcji słuchowej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, orientacji przestrzennej i lateralizacji.
- Rozwijanie sprawności językowych i fonologicznych: słuchu fonemowego, analizy i syntezy głoskowej, sylabowej i wyrazowej, świadomości fonologicznej oraz pamięci słuchowej.
- Metody i ćwiczenia wspierające technikę czytania, rozumienie czytanego tekstu, płynność czytania oraz motywację do czytania.
- Metody i ćwiczenia wspierające poprawność pisania, sprawność grafomotoryczną, ortografię, przepisywanie, pisanie ze słuchu i samodzielne tworzenie wypowiedzi pisemnych.
- Dobór pomocy dydaktycznych, kart pracy, ćwiczeń multisensorycznych i materiałów terapeutycznych do potrzeb ucznia.

- Planowanie indywidualnych i grupowych zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych z zakresu czytania i pisania.
- Konstruowanie indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce czytania i pisania.
- Monitorowanie postępów ucznia, ewaluacja działań terapeutycznych oraz modyfikowanie planu pracy.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z rodzicami, nauczycielami, wychowawcą, logopedą, psychologiem i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Wspieranie ucznia, rodziców i nauczycieli w codziennej pracy z trudnościami w czytaniu i pisaniu.
- Rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych związanych z funkcjonowaniem ucznia z trudnościami w czytaniu i pisaniu w klasie i grupie rówieśniczej.
- Analiza przykładowych scenariuszy zajęć, planów pracy terapeutycznej i sytuacji edukacyjno-terapeutycznych.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Krasowicz-Kupis, G. (2019). Nowa psychologia dysleksji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnoza różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się. Materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Bogdanowicz, M. (2010). Metoda Dobrego Startu we wspomaganiu rozwoju, edukacji i terapii pedagogicznej. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Skałbiana, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Hudson, D. (2019). Specyficzne trudności w uczeniu się. Niezbędnik nauczyciela. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Skorek, E. M. (2019). Terapia pedagogiczna. Tom 1. Zaburzenia rozwoju psychoruchowego dzieci. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące dysleksji rozwojowej, specyficznych trudności w uczeniu się, terapii pedagogicznej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nazwa przedmiotu: **Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych z uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki, z uwzględnieniem doboru metod terapii w edukacji matematycznej, rozwijania funkcji poznawczych istotnych dla uczenia się matematyki, konstruowania planów pracy terapeutycznej oraz współpracy z uczniem, rodzicami, nauczycielami i specjalistami.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W2. metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; metody terapii w (...) edukacji matematycznej; metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W3. działania profilaktyczne zapobiegające trudnościami w uczeniu się; warsztat terapeuty pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U2. analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; analizować i stosować metody terapii w (...) edukacji matematycznej; stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U3. planować i realizować działania profilaktyczne zapobiegające trudnościami w uczeniu się; wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K2. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W06, PS_W07, PS_W12; PS_U03, PS_U04, PS_U08, PS_U09, PS_U10; PS_K01, PS_K02, PS_K03, PS_K07, PS_K08

Tematyka (treści) zajęć:

- Specyficzne trudności w nauce matematyki jako przedmiot oddziaływań korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych.
- Dyskalkulia rozwojowa i trudności w uczeniu się matematyki – przejawy, przyczyny, konsekwencje edukacyjne oraz potrzeby terapeutyczne ucznia.
- Różnicowanie specyficznych trudności w nauce matematyki, opóźnień edukacyjnych, braków programowych i trudności wynikających z niewłaściwych strategii uczenia się.
- Metodyczne zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z uczniami z trudnościami w nauce matematyki.
- Działania profilaktyczne zapobiegające narastaniu trudności w uczeniu się matematyki na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
- Rozwijanie pojęcia liczby, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni, klasyfikowania, porządkowania, szacowania, porównywania, rozumienia relacji oraz myślenia przyczynowo-skutkowego.
- Usprawnianie funkcji poznawczych istotnych dla edukacji matematycznej: uwagi, pamięci roboczej, percepcji wzrokowo-przestrzennej, orientacji przestrzennej, funkcji wykonawczych i myślenia operacyjnego.
- Metody i ćwiczenia wspierające rozumienie systemu dziesiętkowego, działań arytmetycznych, własności działań oraz strategii liczenia.
- Metody pracy z uczniem mającym trudności w rozwiązywaniu zadań tekstowych, rozumieniu pojęć matematycznych i stosowaniu matematyki w sytuacjach praktycznych.
- Wykorzystanie konkretów, reprezentacji graficznych, schematów, modeli, manipulacji oraz ćwiczeń multisensorycznych w terapii trudności matematycznych.
- Dobór pomocy dydaktycznych, kart pracy, gier edukacyjnych i materiałów terapeutycznych do potrzeb ucznia z trudnościami w nauce matematyki.
- Planowanie indywidualnych i grupowych zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz wyrównawczych z zakresu edukacji matematycznej.

- Konstruowanie indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce matematyki.
- Monitorowanie postępów ucznia, ewaluacja działań terapeutycznych oraz modyfikowanie planu pracy.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z rodzicami, nauczycielem matematyki, nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej, psychologiem, pedagogiem specjalnym i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Wspieranie ucznia, rodziców i nauczycieli w codziennej pracy z trudnościami w nauce matematyki.
- Rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych związanych z funkcjonowaniem ucznia z trudnościami matematycznymi w klasie i grupie rówieśniczej.
- Analiza przykładowych scenariuszy zajęć, planów pracy terapeutycznej, kart pracy i sytuacji edukacyjno-terapeutycznych.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Król, K. (2025). Dyskalkulia rozwojowa. Diagnoza i wsparcie. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Gruszczyk-Kolczyńska, E. (2012). Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Gruszczyk-Kolczyńska, E., Zielińska, E. (2009). Dziecięca matematyka. Książka dla rodziców i nauczycieli. Warszawa: WSiP.
- Semadeni, Z., Gruszczyk-Kolczyńska, E., Treliński, G., Bugajska-Jaszczołt, B., Czajkowska, M. (2015). Matematyczna edukacja wczesnoszkolna. Teoria i praktyka. Kielce: Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP.
- Skałbania, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Hudson, D. (2019). Specyficzne trudności w uczeniu się. Niezbędnik nauczyciela. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące dyskalkulii rozwojowej, specyficznych trudności w uczeniu się, terapii pedagogicznej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nazwa przedmiotu: **Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną, w zakresie właściwym dla terapii pedagogicznej, z uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości poznawczych, tempa uczenia się, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz zasad współpracy z rodzicami, nauczycielami i specjalistami.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W2. metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W3. (...) warsztat terapeuty pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U2. analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U3. (...) wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W06, PS_W09, PS_W12; PS_U03, PS_U04, PS_U09, PS_U10; PS_K01, PS_K02, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną jako uczestnik zajęć korekcyjno-kompensacyjnych – potrzeby rozwojowe, edukacyjne i terapeutyczne.

- Funkcjonowanie poznawcze, emocjonalno-społeczne i szkolne ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście uczenia się.
- Trudności w uczeniu się ucznia z niepełnosprawnością intelektualną a specyficzne trudności w uczeniu się – podobieństwa, różnice i konsekwencje metodyczne.
- Zasady indywidualizacji pracy korekcyjno-kompensacyjnej z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną: konkretność, wielozmysłowość, powtarzalność, stopniowanie trudności, wzmacnianie motywacji i poczucia sprawstwa.
- Rozpoznawanie potrzeb ucznia na podstawie obserwacji, dokumentacji, IPET, WOPFU, opinii specjalistów oraz informacji od rodziców i nauczycieli.
- Planowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych ukierunkowanych na rozwijanie funkcji poznawczych, percepcyjno-motorycznych, językowych, komunikacyjnych i społecznych.
- Dobór metod, form pracy, ćwiczeń, pomocy dydaktycznych i materiałów edukacyjnych do możliwości ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.
- Wspieranie samodzielności, komunikacji, koncentracji uwagi, pamięci, orientacji przestrzennej i organizacji pracy ucznia.
- Konstruowanie indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
- Monitorowanie postępów ucznia, ewaluacja działań oraz modyfikowanie planu pracy terapeutycznej.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z nauczycielami, pedagogiem specjalnym, psychologiem, logopedą, rodzicami/opiekunami i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Granice kompetencji terapeuty pedagogicznego w pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną.
- Analiza przykładowych sytuacji edukacyjno-terapeutycznych dotyczących ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Głodkowska, J. (2011). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa: Akademia Pedagogiki Specjalnej.
- Głodkowska, J. (red.). (2012). Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Warszawa: Akademia Pedagogiki Specjalnej.

- Skałbania, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Bobkowicz-Lewartowska, L. (2011). Niepełnosprawność intelektualna. Diagnozowanie, edukacja i wychowanie. Gdańsk: Harmonia.
- Chrzanowska, I., Szumski, G. (red.). (2019). Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole. Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące edukacji włączającej, pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną, IPET, WOPFU, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Nazwa przedmiotu: **Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uczniami z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową, w zakresie właściwym dla terapii pedagogicznej, z uwzględnieniem wpływu ograniczeń sensorycznych na proces uczenia się, komunikację, funkcjonowanie szkolne oraz potrzebę dostosowania metod, form pracy, materiałów edukacyjnych i sposobów współpracy z rodzicami, nauczycielami i specjalistami.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W2. metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) metody terapeutyczne stosowane w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.W3. (...) warsztat terapeuty pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U2. analizować metodykę zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) stosować metody terapeutyczne w pracy z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się; projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka

specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

E.2K.U3. (...) wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K2. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W05, PS_W06, PS_W09, PS_W12; PS_U03, PS_U04, PS_U09, PS_U10; PS_K01, PS_K02, PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Uczeń z niepełnosprawnością słuchową i uczeń z niepełnosprawnością wzrokową jako uczestnik zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Wpływ niepełnosprawności słuchowej i wzrokowej na rozwój poznawczy, językowy, komunikacyjny, społeczny i edukacyjny ucznia.
- Trudności w uczeniu się uczniów z niepełnosprawnością sensoryczną a specyficzne trudności w uczeniu się – podobieństwa, różnice i konsekwencje metodyczne.
- Rozpoznawanie potrzeb ucznia na podstawie obserwacji, dokumentacji, IPET, WOPFU, opinii specjalistów oraz informacji od rodziców i nauczycieli.
- Zasady dostosowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych do potrzeb ucznia z niepełnosprawnością słuchową: komunikacja, organizacja przestrzeni, instrukcje, tempo pracy, wsparcie rozumienia języka i pojęć.
- Zasady dostosowania zajęć korekcyjno-kompensacyjnych do potrzeb ucznia z niepełnosprawnością wzrokową: dostępność materiałów, organizacja przestrzeni, pomoce dotykowe i słuchowe, orientacja przestrzenna, tempo pracy.
- Dobór metod, form pracy, ćwiczeń i pomocy dydaktycznych wspierających rozwój funkcji poznawczych, percepcyjno-motorycznych, językowych, komunikacyjnych i społecznych ucznia.
- Dostosowanie materiałów edukacyjnych, kart pracy, instrukcji, tekstów, zadań i sposobów sprawdzania osiągnięć do potrzeb ucznia z niepełnosprawnością słuchową lub wzrokową.

- Planowanie indywidualnych i grupowych zajęć korekcyjno-kompensacyjnych z uwzględnieniem możliwości sensorycznych, poznawczych i komunikacyjnych ucznia.
- Konstruowanie indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową.
- Monitorowanie postępów ucznia, ewaluacja działań oraz modyfikowanie planu pracy terapeutycznej.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z nauczycielami, pedagogiem specjalnym, surdopedagogiem, tyflopedagogiem, psychologiem, logopedą, rodzicami/opiekunami i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Wspieranie ucznia, rodziców i nauczycieli w codziennej pracy edukacyjnej i terapeutycznej.
- Rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych związanych z funkcjonowaniem ucznia z niepełnosprawnością sensoryczną w klasie i grupie rówieśniczej.
- Granice kompetencji terapeuty pedagogicznego w pracy z uczniem z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową.
- Analiza przykładowych sytuacji edukacyjno-terapeutycznych dotyczących ucznia z niepełnosprawnością słuchową lub wzrokową.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Głodkowska, J. (2011). Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa: Akademia Pedagogiki Specjalnej.
- Głodkowska, J. (red.). (2012). Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Warszawa: Akademia Pedagogiki Specjalnej.
- Chrzanowska, I., Szumski, G. (red.). (2019). Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole. Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.
- Paplińska, M., Walkiewicz-Krutak, M. (red.). (2017). Tyflopedagogika wobec współczesnych wyzwań wspomaganie rozwoju, rehabilitacji i aktywizacji społecznej. Warszawa: APS.
- Krakowiak, K. (2012). Dar języka. Podręcznik metodyki wychowania językowego dzieci i młodzieży z uszkodzeniami narządu słuchu. Lublin: Wydawnictwo KUL.
- Skałbania, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące edukacji włączającej, pracy z uczniem z niepełnosprawnością słuchową i wzrokową, IPET, WOPFU, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Nazwa przedmiotu: Warsztat pracy terapeuty pedagogicznego

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do organizowania warsztatu pracy terapeuty pedagogicznego, planowania i realizowania działań profilaktycznych oraz konstruowania, prowadzenia i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych we współpracy z uczniem, rodzicami, nauczycielami i specjalistami.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.2K.W3. działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się; warsztat terapeuty pedagogicznego; sposób konstruowania i ewaluacji indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych.

E.2K.W2. (...) metodyczne aspekty współpracy z rodzicami, opiekunami, nauczycielami i specjalistami; (...) zasady udzielania wsparcia uczniowi, rodzicom, opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się i uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.2K.U3. planować i realizować działania profilaktyczne zapobiegające trudnościom w uczeniu się; wykorzystywać warsztat terapeuty pedagogicznego; konstruować i ewaluować indywidualne i grupowe plany korekcyjno-kompensacyjne.

E.2K.U2. (...) projektować proces wsparcia dziecka lub ucznia, rodziców lub opiekunów i nauczycieli pracujących z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.2K.K1. okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

E.2K.K2. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.

E.2K.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

E.2K.K4. współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W06, PS_W07, PS_W09, PS_W12; PS_U03, PS_U04, PS_U08, PS_U09, PS_U10; PS_K01, PS_K02, PS_K03, PS_K07, PS_K08

Tematyka (treści) zajęć:

- Warsztat pracy terapeuty pedagogicznego – zakres działań, organizacja pracy, odpowiedzialność zawodowa i granice kompetencji.
- Rola terapeuty pedagogicznego w profilaktyce trudności w uczeniu się oraz wspieraniu ucznia z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się.
- Planowanie działań profilaktycznych zapobiegających narastaniu trudności w czytaniu, pisaniu, liczeniu i funkcjonowaniu szkolnym ucznia.
- Organizacja miejsca pracy terapeuty pedagogicznego: dobór pomocy dydaktycznych, materiałów, narzędzi diagnostycznych, kart pracy i dokumentacji.
- Analiza potrzeb ucznia jako podstawa projektowania procesu wsparcia korekcyjno-kompensacyjnego.
- Konstruowanie indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych: cele, zadania, metody, formy pracy, środki dydaktyczne, przewidywane efekty.
- Tworzenie i porządkowanie zasobów warsztatu terapeuty pedagogicznego: zestawów ćwiczeń, kart pracy, pomocy dydaktycznych, scenariuszy zajęć i narzędzi monitorowania postępów ucznia.
- Dokumentowanie pracy terapeuty pedagogicznego: plan pracy, scenariusz zajęć, zapis przebiegu zajęć, obserwacja postępów, wnioski do dalszej pracy.
- Ewaluacja indywidualnych i grupowych planów korekcyjno-kompensacyjnych oraz modyfikowanie działań na podstawie postępów ucznia.
- Udzielanie wsparcia uczniowi, rodzicom/opiekunom i nauczycielom pracującym z dzieckiem z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Metodyczne aspekty współpracy terapeuty pedagogicznego z rodzicami, nauczycielami, wychowawcą, psychologiem, pedagogiem specjalnym, logopedą i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Komunikacja wspierająca w pracy terapeuty pedagogicznego: przekazywanie informacji zwrotnej, omawianie trudności, wzmacnianie motywacji i poczucia sprawstwa ucznia.
- Rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych w klasie szkolnej i grupie wychowawczej w kontekście pracy z uczniem wymagającym wsparcia.
- Samoocena i autorefleksja terapeuty pedagogicznego nad skutecznością własnych działań oraz kierunkami doskonalenia warsztatu pracy.
- Analiza przykładowych planów pracy, scenariuszy zajęć, dokumentacji oraz sytuacji edukacyjno-terapeutycznych.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Skalbania, B., Lewandowska-Kidoń, T. (2022). Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Knopik, T. (2018). Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Działania postdiagnostyczne. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Krasowicz-Kupis, G. (2025). Diagnoza różnicowa dysleksji rozwojowej jako zaburzenia uczenia się. Materiały dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.
- Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Hudson, D. (2019). Specyficzne trudności w uczeniu się. Niezbędnik nauczyciela. Gdańsk: Harmonia Universalis.
- Ośrodek Rozwoju Edukacji – materiały dotyczące terapii pedagogicznej, diagnozy funkcjonalnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, edukacji włączającej, IPET, WOPFU oraz pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

10. Praktyki zawodowe

C.7. PRAKTYKI ZAWODOWE

Nazwa przedmiotu: Praktyki zawodowe

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest umożliwienie słuchaczom poznania organizacji pracy przedszkola, szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej placówki systemu oświaty w zakresie diagnozy pedagogicznej, terapii pedagogicznej oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, a także rozwijanie umiejętności obserwacji, analizy i interpretacji sytuacji pedagogicznych, wychowawczych i terapeutycznych oraz współuczestniczenia w działaniach diagnostycznych, edukacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i wspierających prowadzonych wobec dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i etyki zawodowej.

Praktyki zawodowe mają charakter asystencki i odbywają się w szczególności w przedszkolach, szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz placówkach, w których prowadzone są diagnoza pedagogiczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, terapia pedagogiczna lub inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.7.W1. specyfikę funkcjonowania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;

C.7.W2. zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.7.U1. zaobserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły;

C.7.U2. dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.7.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W08, PS_W10, PS_W15; PS_U04, PS_U09, PS_U14; PS_K01, PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Organizacja pracy przedszkola, szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub placówki systemu oświaty ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy pedagogicznej, terapii pedagogicznej oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
- Zadania terapeuty pedagogicznego, pedagoga specjalnego, psychologa, logopedy, nauczycieli i wychowawców w zakresie wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Obserwacja funkcjonowania dziecka z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w sytuacjach edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i terapeutycznych.
- Obserwacja pracy nauczyciela, terapeuty pedagogicznego i innych specjalistów w zakresie planowania oraz prowadzenia działań diagnostycznych, edukacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych i wspierających.
- Uczestniczenie, w charakterze asystenta, w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych, wychowawczych lub innych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Współdziałanie w przygotowaniu materiałów dydaktycznych, kart pracy, pomocy terapeutycznych i ćwiczeń dostosowanych do potrzeb dziecka lub ucznia.
- Analiza i interpretacja sytuacji edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych dotyczących dzieci i uczniów z trudnościami w uczeniu się.
- Identyfikowanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci oraz uczniów na podstawie obserwacji, dokumentacji i rozmów z opiekunem praktyk.
- Zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą pomocy psychologiczno-pedagogicznej, diagnozy pedagogicznej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i pracy terapeutycznej.
- Współpraca terapeuty pedagogicznego z nauczycielami, specjalistami, rodzicami/opiekunami oraz poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- Udział w działaniach zespołu nauczycieli i specjalistów planujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
- Zasady komunikacji wspierającej rozwój, motywację i poczucie sprawstwa dziecka lub ucznia.
- Etyczne aspekty pracy terapeuty pedagogicznego: poufność, odpowiedzialność, rzetelność, podmiotowe traktowanie dziecka i współpraca z rodziną.
- Procedury bezpieczeństwa obowiązujące w placówkach oświatowych.
- Odpowiedzialność nauczyciela i specjalisty za bezpieczeństwo dzieci i uczniów.
- Zasady udzielania pierwszej pomocy w placówkach oświatowych.
- Postępowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka albo ucznia.
- Dokumentowanie przebiegu praktyk oraz formułowanie wniosków do dalszej pracy dydaktycznej, wychowawczej i terapeutycznej.
- Autorefleksja nad własnym przygotowaniem do pracy terapeuty pedagogicznego.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Dokumentacja szkolna: statut, program wychowawczo-profilaktyczny, dziennik zajęć (w tym dziennik zajęć korekcyjno-kompensacyjnych), IPET (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny), WOPFU (Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia), opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, arkusze obserwacji dziecka/ucznia (ORE, PPP).
- Ustawa Prawo oświatowe.
- Rozporządzenie MEiN w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEiN w sprawie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Strony internetowe i zasoby cyfrowe: <https://www.ore.edu.pl> (materiały metodyczne, IPET, WOPFU); <https://www.gov.pl/web/edukacja> (akty prawne, wytyczne MEN); <https://www.nowaera.pl>, <https://www.wsip.pl> (przykładowe materiały edukacyjne)

E.3K. PRAKTYKI ZAWODOWE

Nazwa przedmiotu: **Praktyki zawodowe**

Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest przygotowanie słuchaczy do planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych i wspierających w pracy z dziećmi z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z uwzględnieniem obserwacji i analizy sytuacji pedagogicznych, współpracy z nauczycielami, specjalistami i rodzicami oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i uczniom w placówce oświatowej.

Praktyki zawodowe mają charakter asystencko-pedagogiczny i obejmują samodzielne prowadzenie zajęć pod nadzorem opiekuna praktyk.

Zakładane szczegółowe efekty uczenia się dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.3K.W1. zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;

E.3K.W2. organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny;

E.3K.W3. zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu, uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.3K.U1. wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;

E.3K.U2. wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli;

E.3K.U3. wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;

E.3K.U4. zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;

E.3K.U5. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-

pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.3K.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Odniesienie do efektów kierunkowych: PS_W08, PS_W10, PS_W15; PS_U04, PS_U09, PS_U14; PS_K01, PS_K03, PS_K07

Tematyka (treści) zajęć:

- Organizacja pracy przedszkola, szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej placówki systemu oświaty w zakresie diagnozy pedagogicznej, terapii pedagogicznej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Dokumentacja pracy dydaktycznej, wychowawczej, terapeutycznej i korekcyjno-kompensacyjnej oraz program wychowawczo-profilaktyczny w placówce.
- Obserwacja pracy nauczycieli, terapeutów pedagogicznych i specjalistów oraz sposobów prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, wyrównawczych i wspierających.
- Analiza interakcji nauczyciel–uczeń oraz sposobów organizacji procesu edukacyjnego, wychowawczego i terapeutycznego.
- Obserwacja funkcjonowania dzieci z grupy ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się oraz uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- Obserwacja i analiza zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych i innych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Formułowanie wniosków z obserwacji dotyczących pracy terapeuty pedagogicznego, nauczycieli i specjalistów.
- Planowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, wyrównawczych lub terapeutycznych z uwzględnieniem potrzeb, możliwości, trudności i zasobów ucznia.
- Samodzielne prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych lub wspierających pod nadzorem opiekuna praktyk.
- Dobór metod, form pracy, ćwiczeń, pomocy dydaktycznych i materiałów terapeutycznych do indywidualnych potrzeb ucznia.
- Integracja działań dydaktycznych, wychowawczych, korekcyjno-kompensacyjnych i terapeutycznych w pracy z dzieckiem lub uczniem.

- Analiza i interpretacja sytuacji pedagogicznych, wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych.
- Omawianie prowadzonych zajęć, analiza ich przebiegu oraz formułowanie wniosków do dalszej pracy.
- Współpraca z nauczycielami, terapeutą pedagogicznym, psychologiem, pedagogiem specjalnym, logopedą, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz rodzicami/opiekunami ucznia.
- Udział w działaniach zespołu nauczycieli i specjalistów planujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
- Procedury bezpieczeństwa obowiązujące podczas zajęć dydaktycznych, wychowawczych, terapeutycznych i opiekuńczych.
- Odpowiedzialność nauczyciela i specjalisty za bezpieczeństwo dzieci i uczniów.
- Zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka albo ucznia.
- Reagowanie w sytuacjach trudnych i kryzysowych w trakcie zajęć.
- Dokumentowanie przebiegu zajęć oraz ewaluacja własnych działań dydaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych.
- Autorefleksja nad własnym rozwojem zawodowym i przygotowaniem do pracy terapeuty pedagogicznego.

Materiały dydaktyczne/Literatura:

- Dokumentacja szkolna: statut, program wychowawczo-profilaktyczny, dziennik zajęć (w tym dziennik zajęć korekcyjno-kompensacyjnych), IPET (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny), WOPFU (Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia), opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, arkusze obserwacji dziecka/ucznia (ORE, PPP).
- Ustawa Prawo oświatowe.
- Rozporządzenie MEiN w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEiN w sprawie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Strony internetowe i zasoby cyfrowe: <https://www.ore.edu.pl> (materiały metodyczne, IPET, WOPFU); <https://www.gov.pl/web/edukacja> (akty prawne, wytyczne MEN); <https://www.nowaera.pl>, <https://www.wsip.pl> (przykładowe materiały edukacyjne)